

COSES de la VIDA

▶ Passarà avui

▶ **JOVENTUT**
El Dia Mundial de la Joventut se celebrarà també a Internet o

▶ **ORDINADOR**
El PC celebrarà 20 anys des que el va popularitzar la multinacional IBM o

Els maltractaments arriben a l'oficina ▶ L'opinió dels experts

Pàgines 26 i 27 ▶▶▶

Psicoterror

La nova plaga laboral

|| L'11% dels treballadors espanyols pateixen persecució psicològica dels seus caps o companys || Els afectats organitzaran al setembre unes jornades per conscienciar metges i sindicats

OLGA PEREDA
MADRID

Aniquilar professionalment un treballador i destrossar-lo psicològicament fins que perd la confiança en ell mateix són els dos objectius de la persecució psicològica a la feina, batejada pels experts com *mobbing*. A Espanya, el psicoterror laboral afecta l'11% de la població activa (més d'un milió i mig de persones), segons un estudi de la Universitat d'Alcalá de Henares (Madrid). Els experts qualifiquen el nou fenomen de la pitjor amenaça de l'era postindustrial i advertixen que pot delmar la població laboral en els pròxims anys.

Davant la magnitud del problema, els afectats han decidit actuar. L'associació SOS ACOSO (acoso@nova.es), acabada de crear, organitzarà al setembre a Madrid reunions amb els sindicats i amb els col·legis de metges «per traslladar-los la necessitat d'incorporar professionals especialitzats que sàpiguen tractar i resoldre la nova plaga laboral del segle XXI», segons la presidenta de l'associació, Carmen Sánchez.

La responsable de SOS ACOSO –200 afiliats a Espanya– afegeix que el problema és que hi ha molta gent que se sent aïllada i menyspreada pels seus caps o companys. «Es creuen incompetents i culpables, però no són conscients que són víctimes del *mobbing*», conclou.

REGULACIÓ ENCOBERTA // El psicoterror laboral, instal·lat a Espanya des de fa un parell d'anys, pot tenir dos orígens. El primer –explica el responsable de salut laboral de CCOO-Madrid, Gregorio Benito– respon a un «pla subtil i preconcebut» per part de l'empresa, que opta pel *mobbing* en lloc dels costosos expedients de regulació d'ocupació. En aquests casos, els directius escullen un cap perquè actuï de «mortificador oficial» i aconseguixi, amb el suport encobert de la resta de companys, que el perseguit se senti una deixalla personal i professional.

L'altra possibilitat és que el psicoterror sigui exercit per iniciativa pròpia per un cap «envejós i te-

L'assetjament psicològic laboral a Espanya

11,4% dels espanyols n'estan afectats **5,0%** dels catalans en viuen

La víctima

Menys de 30 anys
62% Poca antiguitat i contracte precari. Realitza tasques poc especialitzades

Professions més afectades

- ✓ Administració
- ✓ Personal sanitari
- ✓ Mestres

Temps mitjà d'aguant

Dones 15 mesos
Homes 18 mesos

Síntomes...

Estrès
Ansietat
Depressions
Atacs de pànic

Infarts
Úlceres

... se sent aïllat a la feina

Font: Universitat d'Alcalá de Henares, OIT i SOS Acoso

Despeses que implica

1.000 milions de pessetes en fàrmacs i consultes a especialistes
4.000 milions de pessetes per falta de productivitat de les empreses

El perseguidor

El cap 46% **Un company** 44% **Altres** 10%

Objectius

Intimidat, apocar i consumir emocionalment i intel·lectualment un treballador perquè...

... l'empresa es vol desfer del treballador

... el perseguidor li té por com a competència

Perfil del perseguidor

- ✓ Capacitat de simulació i manipulació
- ✓ Falta de transparència
- ✓ Falsa seducció
- ✓ Autoritarisme
- ✓ Egoisme

CRISTINA CLAVERO

Un comportament derivat de la conducta animal

▶▶ El *mobbing* (de *mob*, que significa tumult) va ser estudiat per primera vegada des de la perspectiva de la ciència que estudia el comportament dels animals. L'etòleg Konrad Lorenz el va descriure com l'atac d'una coalició de membres febles d'una mateixa espècie sobre un altre de més fort que ells. Els anys 80, la màxima autoritat en el psicoterror laboral, el professor Heinz Leymann, va continuar els primers estudis i va arribar a la conclusió que un 3,5% dels europeus en patia a la feina.

morós de la competència dels seus subordinats». Benito afirma que aquesta modalitat de *mobbing* és típica d'executius que se senten inferiors intel·lectualment als seus treballadors, joves amb una preparació millor.

RUMORS MALICIOSOS // El psicòleg del treball Iñaki Piñuel, que acaba de publicar el llibre *Mobbing* (Editorial Sal Terrae), explica que l'agressió es materialitza en no convocar el treballador a reunions importants, tractar-lo com si fos invisible, estendre rumors sobre la seva suposada incompetència, sobrecarregar-lo de feina o treure-li responsabilitats perquè no tingui res a fer.

Passa a la pàgina següent

L'APUNT

JOAQUIM COCA*

Una infàmia

Quan succeeix, el suplici és atroç. El més terrible és que la víctima acaba dubtant de la seva pròpia capacitat professional, perd l'autoestima i s'autodestruïx moralment.

La persona que passa per aquesta situació el més habitual és que no entengui ni el perquè d'una persecució tan despietada –el sicari beu de les fonts del sadisme– ni el silenci còmplice

de companys conscients de la persecució. En determinats casos, l'acomiadament pot ser comprensible i lícit; forçar l'autoacomiadament a través de la tortura és simplement una infàmia.

El *mobbing* –expressió anglesa per definir, per exemple, els fotògrafs perseguint una famosa– existeix i per fi ha començat a ser pres aquí seriosament. No només perquè aquesta forma d'aniquilar –i de morir– a la feina afecta més de l'11% dels assalariats espanyols, sinó perquè vulnera un dret laboral inqüestionable: el de la dignitat. I també per a escarnir dels botxins.

*Periodista.